

Tek. patenta Nr. 1508
Klase: 24-9

Finanču ministrijas
Patentu valdei.

Izgudrojuma pieteikums.

Pieteicējs (vārds, uzvārds vai firmas nosaukums un adrese):

Jānis Lepsins
Vestienas pag. Boris
C. Vestienas

Pilnvarnieks (vārds, uzvārds un adrese):

Iesniedzot ar šo divos eksemplāros zīmējumus un aprakstu, lūdzu izsniegt 1) man
patentu uz izgudrojumu ar nosaukumu: Atruma izmaiņtājs

Pielikumi:

- 1) Apraksts 2 eks. uz 6 lap.
- 2) Zīmējumi 2 „ „ 4 „ „
- 3) 1) Pilnvara, pilnvaras noraksts.
- 4) Latv. b. kvīte № 16/1688
no 192 g. _____
par pieteik. nod. nomaksu.
- 5) _____ pat. valdes
apliecība par izgudrojuma pa-
tentēšanu.

RĪGĀ, 1930 g. 15. Janvārī

1) Pieteicējs: J. Lepsins
Pilnvarnieks

1) Nevajadzīgo nostrīpot.

Lēmums:

Atlikt. Uzaicināt iesniegt 2mēn. laikā jaunu, noteikti
sastādētu aprakstu, un jaunas, tehniski pareizas zīmējumus.
Aprakstam pilnīgi jāpaskaidro izgudrojuma priekšmets.
Apmērota kīgās jāatzieme izgudrojuma īpatnības.

7.2.31'

S. Lelaud
Schumacher

^{10p} 3) Piparito patente issniegh.

25.4.31.

A. Lelary
Schmar...

Atzīmes par patentu gada nodevu nomaksu.

Gads	Latu	Līdz		Latvijas bankas kvītes no		
		mēnesis	gads	mēnesis	gads	numurs
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

Piezīmes:

- 1) Aizsardzības apliecība izdota 192..... g. ar №.....
- 2) ,, ,, izsludināta V. V. 192..... g. numurā.
- 3) Patents izsniegts 192..... g.
- 4) ,, izsludināts V. V. 192..... g. numurā.
- 5) ,, atraidīts 192..... g.
- 6) ,, dzēsts 192..... g.

Pieteiceja vārds un adrese.

Jānis Liepiņš. Westienas pag. Bokos.
C. Westienu.

Izgudrojuma nosaukums.

Ātruma izmainītājs.

Izgudrojuma sīks apraksts.

Izgatawojam diwus kopejus tērauda cilindrus a.ai) cilindra ai) sānos iewietojam krānu b.) krāns b.) sawienots ar cilindri a) caur pāreju c.) pāreju c.ci) diametris līdzinājās a.ai) diam. Krāns b.) no ārpuses noslēgts ar metāla plāksni č.) ar skrūwu palīdzību, pie cilindra korpusa. Wirs plāksnes č.) atrodās otra plāksne č.i.) starp kurām atrodās pakājums d.) no līniem jeb cita tam līdzīga, lai noslēgtu krāna weles malas no eļļas izplūšanas, krāna weles gals ir kantains uz kura ar skrūwes palīdzību piestiprināta swira e.) Cilindra ai) galā atrodās caurums f.) kuru noslēdz ar skrūwi, caur šo caurumu izlaiž eļļu no cilendriem. Cilindru gali, tiek noslēgti ar dzelzs plāksni g.) ar skrūwu palīdzību pie cilindru a.ai) korpusa. Pie plāksnes g.) tiek ar skrūwem piestiprināts cilindris h) iekš kura atrodās wirzulis i) iekš wiņa tiek iestiprināts slīpēts apaļš tēraudz j) kuras gals kantains uz kura tiek uzstiprināts kolbens k) ar mitera palīdzību, pie stangas j), uz kolbena atrodās 3.kolbena rinkī. Iekš cilindra h) ir iewietota plāksne k) aiz kuras atrodās pakājums l) no līniem, azbesta, jeb cita kas noslēdz eļļas izeju uz ārienu, plāksni k) pievelk ar skrūwu palīdzību pie plāksnes g.). Wirzula i) widejās daļas tiek pievienots tērauda stienis l), kurš wiegli kustās uz mazas welites, kura iet cauri wirzulim i) widejai daļai. Stienis l) ar gultni n2) atbalstās uz kurbu weles, kura sawukārt atbalstās uz gultņiem n.n3) weles gals kantains uz kura ar mitera palīdzību uzstiprināts zobrats o), kurš iekerās iekš zobrata oi) pēdeja is ar skrūwu palīdzību pievienots pie korpusa p.) Iekš korpusa p) iewietoti 6 zobradi diwi no tiem lielāki r.ri), kuri uz kantainām weļu s.si) galiem nekustoši ar skrūwu palīdzību pievilkti. Iekš korpusa p.) atrodās četri mazāki zobradi š.š1.š2.š3.) kuri atrodās weļu t.t1.t2.t3.) galos, un wiegli griežās ap welēm,

4

welu gali noslēgti ar miteru palīdzību, welu otri gali tiek ar skrūwu palīdzību sawienoti kopā ar korpusa p.) daļām. Korpusam p.) jābūt pēc swara wienādam, lai netraucētu griešanos, korpusam p) viegli jagriežās ap welēm s.si) kuras atbalstās uz gultņiem u.ui). Pie plates č.) augšgalā tiek pievienota ar skrūwu palīdzību zobaina skāla w.) par kuras wirsu slīd swira e.) kuras galā atrodās pedālis wi.) kuru nospiežot war swiru bīdīt uz wienu un otru pusi pa skālu w). Wirs cilindra ai) atrodās ellās bāka z.) no kuras pa tiwu cauruli ella tiek iewadīta cilendros a un ai) caur krānu ž). Ātruma izmainītāja sagatawošana darbam.

Pie welēm s.si) pie wienu pievieno dzinējspēku, pie otras darba mašīnu. Korpusu p) piepilda ar staufera taukiem, kā arī wisi gultņi labi jāelļo, tāpat jāpiepilda ellotnes z.zi). Piepildam cilindrus a.ai) ar cilendrellu, caur ellās bāku z.) un krānu ž) ellās bākā jābūt pastāwīgi ellai, priekš cilindru uzpildīšanas. Nospiežot pedāli wi) pabīdam swiru e) tā, lai krāns b.) būtu pilnīgi atvērts, un tad palaiž pedāli wālā. Tad palaižam wālā spēka mašīnu, ar kuru mēs iedarbinām weli, pie kuras pieslēgta spēka mašīna, kura tālāk griež zobratu r. jeb ri) skatoties pēc pieslēguma, kurš šwukārt griež zobratu š.š1.š2.š3). Zobrats r.jeb ri) paliek uz wiētas, un korpus p) griežās riņķi, pie korpusa piestiprinātais zobrats oi) griežies līdzī, un griežīs zobratu o kurš tālāk griežis kurbulweli kura iedarbinās wirzuli k) kurš viegli bīdīs ellu pa cilendriem uz wienu un otru pusi. Ja mēs nospiedīsim pedāli wi) un bīdīsim swiru e) uz otru pusi, cilindris lēnām noslēgsies un wirzulis k) sastaps lielāku pretestību, un sāks viegli bremzēt korpusa p) griešanos. Korpusa p) ātrumam samazinoties, zobrats š.š1.š2.š3) wairs neslīdēs pa zobratu n. jeb ri) bet sāks griest zobratu r.jeb ri) kurš kopā ar weli š) jeb si) griežies un sāks lēni iedarbināt darba mašīnu. Jā krānu b) noslēgsim galīgi, ar swiru e) tad dabūsim wislē lāko ellās pretestību pret wirzuli k), tad wirzulis apstāsies. Spēks nākdams no spēka mašīnas iedarbinās zobratu r) jeb ri) kas griežīs zobratu š.š1.š2.š3) bet tāka korpus p) apstāsies

tad zobrati wairs neslīdes pa zobrata r.jeb ri) wirsu, bet iedarbinās pretimstāvošo zobratu, kurš tālāk caur attiecīgu weli s.jeb si) iedarbinās darba mašīnu, ar ātrumu, līdzīgu spēka mašīnas ātrumam. Atbīdot swiru e) atpakaļ, mes sasniegsim lēnu ātruma samazināšanos, līdz nonākam pie galīgas darba mašīnas apstāšanās.

Izgudrojuma īpatnības.

- 1) Korpus p) pagatawojams no divām daļām, apaļu formu pieskaņots centerfugālam spēkam, sawienots ar četrām skrūvēm.
- 2) Iekš korpusa p) atrodās četri mazāki zobrati, š.š1.š2. š3) kuri wiegli griežās uz wēlēm t.t1.t2.t3.) galiem.
- 3) Iekš korpusa p) atrodās divi lielāki zobrati r.r1.), kuri uzstiprināti uz kantainiem wēļu galiem s.si).
- 4) Korpusa sānos piskrūvēts zobrats oi)
- 5) Zobrats o) uzstiprināts ar skrūwu palīdzību, uz kantainas kurbulweles gala, un griežās kopā ar wēli, un iedarbina wirzuli k).
- 6) Cilindri abi pagatawojami kopeji sawienoti, cilindris a) jaieslīpe tāpat krānu b), cilindru gali sawienoti ar caurumiem c.ci)
- 7) Cilindris h) pagatawojams tapat kā pie twaika mašīnas ieslīpējot augšējo un apakšējo cilindra daļu, kura atbalstās wirzulis k).

Rīgā.

15. Janwārī 1930.g.

J. Lipsiņš

6

Pateiceja vārds un adrese.

Jānis Liepiņš. Westienas pag. Bokos.
C. Westienu.
Izgudrojuma nosaukums.

Ātruma izmaiņitājs.

Izgudrojuma sīks apraksts.

Izgatawojam divus kopejus tērauda cilindrus a.ai) cilindra ai) sānos iewietojam krānu b.) krāns b.) sawienots ar cilindri a.) caur pāreju c.) pāreju c.ci) diametris līdzinājās a.ai) diam. Krāns b.), no ārpuses noslēgts ar metāla plāksni č.) ar skrūwu palīdzību pie cilindra korpusa. Wirs plāksnes č.) atrodās otra plāksne č1.) starp kurām atrodās pakājums d.) no līniem jeb cita tam līdzīga, lai noslēgtu krāna weles malas, no eļļas izplūšanas, krāna weles gals ir kantains uz kura ar skrūwes palīdzību piestiprināta swira e.) Cilindra ai) galā atrodās caurums f.) kuru noslēdz ar skrūwi, caur šo caurumu izlaiž eļļu no cilindriem. Cilindru gali tiek noslēgti ar dzelzs plāksni g.), ar skrūwu palīdzību pie cilindra a.ai) korpusa pie plāksnes g.) tiek ar skrūwem piestiprināts cilindris h) iekš kura atrodās wirzulis i), iekš wiga tiek iestiprināta slīnētā atbalē tēraudz j) kuras gals kantains, uz kura tiek uzstiprināts kolbens k) ar mitera palīdzību, pie stangas j), uz kolbena atrodās kolbena rīņi. Iekš cilindra h) ir iewietota plāksne k) aiz kuras atrodās pakājums l) no līniem, azbesta, jeb cita, kas noslēdz eļļas izeju uz ārēnu, plāksni k) piēwelk ar skrūwu palīdzību pie plāksnes g.). Wirzula i) widejās daļas tiek piēwienots tērauda stienis j), kurš wiegli kustās uz mazas welites, kura iet cauri wirzulim i) widejai daļai. Stienis j) ar guli n2) atbalstās uz kurbu weles, kura sawukārt atbalstās uz gultņiem m.n3) weles gals kantains uz kura ar mitera palīdzību uzstiprināts zobrats o) kurš ieķerās iekš zobrata oi) pēdeja is ar skrūwu palīdzību piēwienots pie korpusa p.) Iekš korpusa p) iewietoti 6 zobradi diwi no tiem lielāki r.ri) kuri uz kantainām weļu s.si) galiem nekustoši ar skrūwu palīdzību piēwilkti. Iekš korpusa p.) atrodās četri mazāki zobradi š.š1.š2.š3.), kuri atrodās weļu t.t1.t2.t3.) galos, un wiegli griežās ap welēm,

welu gali noslēgti ar miteru palīdzību, weli otri gali tiek ar skrūwu palīdzību sawienoti, kopā ar korpusa p.) daļām. Korpusam p.) jābūt pēc swara wienādam, lai netraucētu griešanos, korpusam p) wiegli jāgriežās ap welēm s.si) kuras atbalstās uz gultņiem u.ui). Pie plates č.) augšgala tiek pievienota ar skrūwu palīdzību zobaina skāla w.) par kuras wirsu slīd swira e.) kuras galā atrodās pedālis wi.) kuru nospiežot war swiru bīdīt uz wienu un otru pusi pa skālu w). Wirs cilindra ai) atrodās ellās bāka z.) no kuras pa tiwu cauruli ella tiek iewadīta cilendros a un ai) caur krānu ž). Ātruma iemaiņitāja sagatawošana darbam.

Pie welēm s.si) pie wienas pievieno dzinējspēku, pie otras darba mašīnu. Korpusu p) piepilda ar stauiera taukiemn, ka arī wisi gultņi labi jāeļļo, tapat jāpiepilda eļļotnes z.zi) Piepildam cilindrus a.ai) ar cilendrellu, caur ellās bāku z.) un krānu ž) ellās bākā jābūt pastāwīgi ellai priekš cilindru uzpildīšanas. Nospiežot pedāli wi) pabīdam swiru e) tā lai krāns b.) būtu pilnīgi atvērts, un tad palaiž pedāli wālā. Tad palaižam wālā spēka mašīnu ar kuru mes iedarbinām weli, pie kuras pieslēgta spēka mašīna kura tālāk griež zobratu r. jeb ri) skatoties pēc pieslēguma, kurš šwukārt griež zobratu s.š1.š2.š3). Zobrats r. jeb ri) paliek uz wietas, un korpus p) griežās riņķi, pie korpusa piestiprinātais zobrats oi) griežies līdzi, un griežīs zobratu o, kurš tālāk griežis kurbu, weli kura iedarbinās wirzuli k), kurš wiegli bīdīs eļļu pa cilendram uz wienu un otru pusi. Ja mes nospiedīsim pedāli wi) un bīdīsim swiru e) uz otru pusi, cilindrs lēnām noslēgsies un wirzulis k) sastaps lielāku pretestību, un sāks wiegli bremzēt korpusa p) griešanos. Korpusa p) ātrumam samazinoties, zobrats s.š1.š2.š3) wairs neslīdēs pa zobratu n. jeb ri) bet sāks griest zobratu r. jeb ri) kurš kopā ar weli si) griežies un sāks lēni iedarbināt darba mašīnu. Ja krānu b) noslēgsim galīgi ar swiru e) tad dabūsim wislāko ellās pretestību pret wirzuli k), tad wirzulis apstāsies. Spēks nākdams no spēka mašīnas iedarbinās zobratu r) jeb ri) kas griežīs zobratu s.š1.š2.š3) bet taka korpus p) apstāsies

1) tad zobratu wairs neslīdes pa zobrata r.) (eb ri) wirsu, bet iedarbinās pretimstāvošo zobratu, kurš tālāk caur attiecīgu weli s.) (eb si) iedarbinās darba mašīnu, ar ātrumu līdzīgu spēka mašīnas ātrumam. Atbīdot swiru e) atpakaļ, mēs sasniegsim lēnu ātruma samazināšanos, līdz nonākam pie galīgas darba mašīnas apstāšanās.

Izgudrojuma īpatnības.

- 1) Korpus p) pagatavojams no divām daļām, apaļu formu pieskaņots centerlūgālam spēkam, savienots ar četrām skrūvēm.
- 2) Iekš korpusa p) atrodās četri mazāki zobratu, š.š1.š2. š3) kuri viegli griežās uz weliem t.t1.t2.t3.) galiem.
- 3) Iekš korpusa p) atrodās divi lielāki zobratu r.) (ri.) kuri uzstiprināti uz kantainiem weliem s.) (si).
- 4) Korpusa sānos piskrūvēts zobrats oi)
- 5) Zobrats o) uzstiprināts ar skrūvu palīdzību uz kantainu kurbulweles gala, un griežās kopā ar weli, un iedarbina wirzuli k).
- 6) Cilindrā abi pagatavojami kopeji savienoti, cilindris a) jaieslīpe tāpat krānu b) cilindru gali savienoti ar caurumiem c.) (ci)
- 7) Cilindris h) pagatavojams tāpat kā pie twaika mašīnas ieslīpējot augšējo un apakšējo cilindra daļu kurā atbalstās wirzulis k).

Rīgā.

,15, Janvārī 1980.g.

J. Lūps mB

J Ā N I S L I E P I Ņ Š, BOKOS c. VESTIENU.

Ā T R U M A I Z M A I N Ī T Ā J S.

Ātruma izmainītājs sastāv no eļļas bremzes un diferenciāla, kuŗi savienoti caur zobratiem, eļļas bremze sastāv no ķermena, iekš kuŗa atrodās cilindris, pa kuŗu staigā virzulis, cilindra gali savienoti ar cauruli, kuŗai vidū ierīkots krāns, cilindris un caurule piepildāmi ar eļļu.

Diferenciālā korpusā ievietoti 4 mazāki un 2 lielāki zobratu, korpusa sānos piesīprināts vēl viens zobrats, kuŗš savienots ar nākošo zobratu, kuŗš uzstīprināts uz kurbuļveles gala, kuŗš tālāk savienots ar eļļas bremzi. Ja virzulis nobremzēts, tad spēka un darba mašīnu veļu ātrumi būs vienādi, ja virzuli iedarbina caur krāna atslēgšanu darba mašīnas ātrums samazināsies, skatoties pēc krāna atvēršanas. Zīmējumos redzams ātruma izmainītāja konstrukcija gareniskā griezumā.

Fig.1. - Ātruma izmainītājs gareniskā griezumā.

Fig.2. - Eļļas bremze gareniskā griezumā, kuŗa atšķirās no fig.1. esošās ar to, ka še bremze ievietota atsevišķā eļļas rezervuārā, un eļļas pārvietošanās notiek caur krānu, kuŗam vidū ierīkots sienīša.

Fig.1. - Ātruma izmainītāja bremzējošā daļa sastāv no metala ķermeņa, iekš kuŗa ierīkots cilindris a., pa kuŗu slīd virzulis b., no kuŗa tālāk iet apaļa stanga c. uz krustgalviņu č., cilindra a. gali kopā savienoti ar sānos novietotu cauruli d., iekš kuŗas ierīkots krāns e. cilindris tiek piepildīts ar eļļu. Virs cilindra d. atrodās eļļas bāka, un aizsargventīls, kur pēdējais nodrošina cilindri pret eļļas izplēšanos no sakaršanas.

Fig.2. - uzrādīts otrs veids eļļas bremzes, kur nav vajadzīga eļļas iepildāmā bāka un aizsargventīls, še bremzējošā daļa ievietota eļļas rezervuārā f., pie kam krāns g. pārdalīts ar šķērssienu g., eļļu cilindri iesūc un izspiež pa krāna g. galu no rezervuāra f.

Fig.1. - ar h. apzīmēts pakājums no azbesta, jeb līnīm, kuŗu pie spiež plāksne i. Krustgalviņa č. slīd uz vienu un otru pusi pa cilindri j., no krustgalviņas č. iet tālāk spēlējošā stanga k., kuŗa savienota ar kurbuļveli k., kuŗa galā nekustoši uzstiprināta zobrats l., kuŗš tālāk ievienots iekš zobrata l., kuŗš nekustoši saistīts pie korpusa m. Korpusa m. sastāv no divām daļām n., p., kuŗā atrodās seši zobratī, no tiem o., p. uzstiprināti nekustoši uz veļu galiem, pie kuŗām pie vienas tiek pievienota spēka mašīna r., bet pie otras darba mašīna s. Zobratī č., t. griežās uz veļu galiem, bet diferenciāls atbalstās uz gultņiem u., v., bet kurbuļvele uz gultņiem z., ž. Ātruma izmaiņa izdarāma ar krāniem e., g., atverot un noslēdzot var sasniegt dažādus ātrumus.

I z g u d r o j u m a ģ p a t n ģ b a s.

- 1) Ātruma izmainītājā, starp spēka un darba mašīnas veli, novietots diferenciāls, kuŗš savienots ar eļļas bremzi, kuŗai cilindri ievietots virzulis, kuŗš bīda eļļu uz vienu un otru pusi, caur ko izdara bremzēšanu.
- 2) Eļļas noslēgšanai ierīkots krāns, kuŗu noslēdzot virzulis apstājas, un spēka mašīnas veles ātrums, līdzinājas darba mašīnas veles ātrumam, bet pie brīvējošā virzuļa darba mašīnas vele stāvēs uz vietas, un darbosies tikai spēka mašīnas vele un eļļas bremze.-
- 3) Ātruma izmainītājam pēc fig.1. diferenciāla kaste stāv brīvi, un atbalstās uz dzinēja un dzenamā veļu gultņiem u., v., pie diferenciāla pievienots zobrats l., kuŗš ar otra zobrata l. palīdzību savieno diferenciālu ar eļļas bremzi.
- 4) Pie ātruma izmainītāja pielietotā eļļas bremze uzrādīta fig.1., kuŗa sastāv no cilindra ar savienotiem cilindra galiem, un krāna; fig.2. eļļas bremze, kuŗa ievietota sevišķā eļļas bākā f., kuŗa savienota ar cilindri caur krānu g., kuŗam iekšējais diametris pārdalīts ar sienīgu g.

R ī g ā, 9.aprīlī 1931.g.

J. Lipsiņš

Fig. 1.

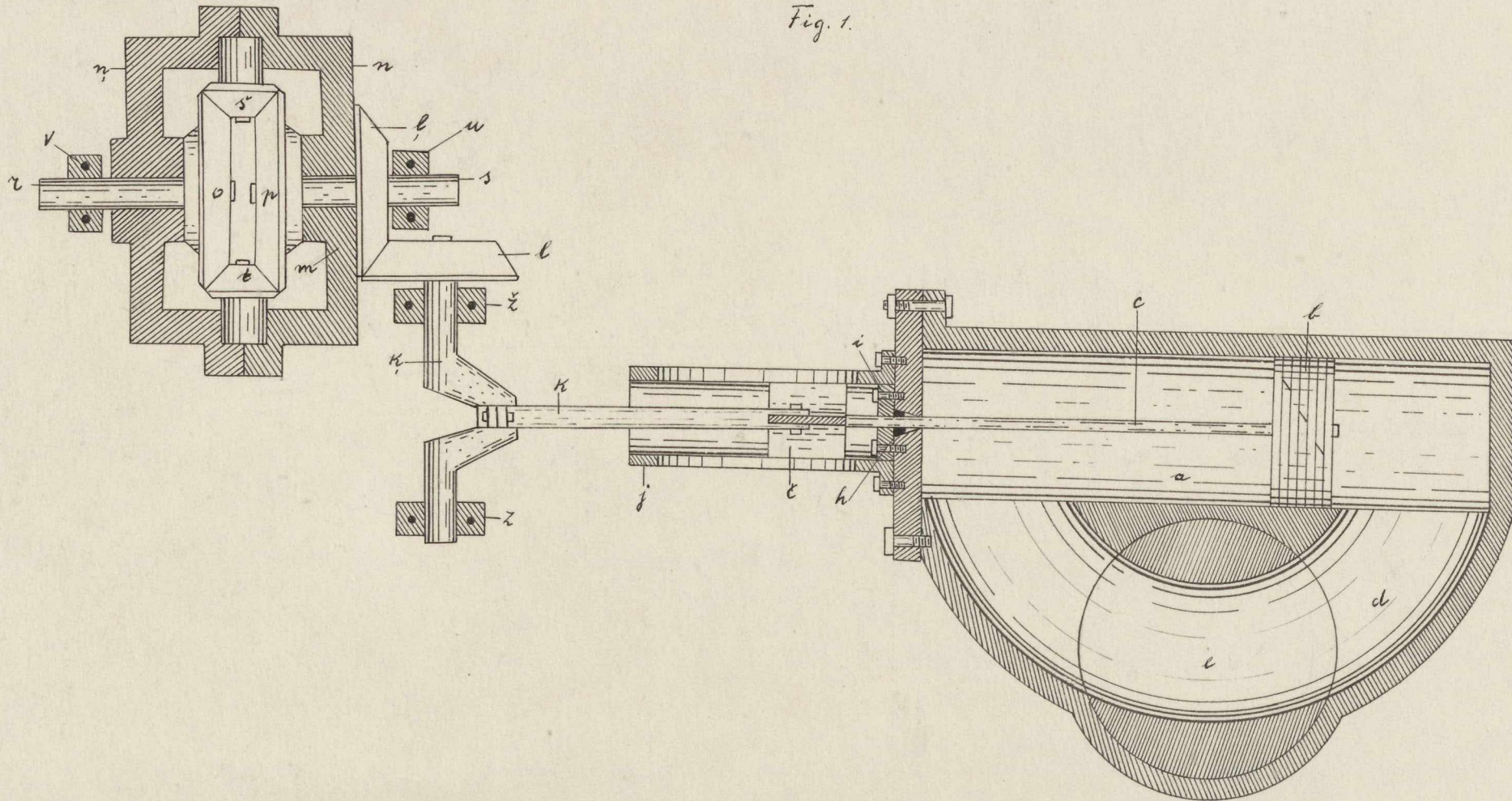
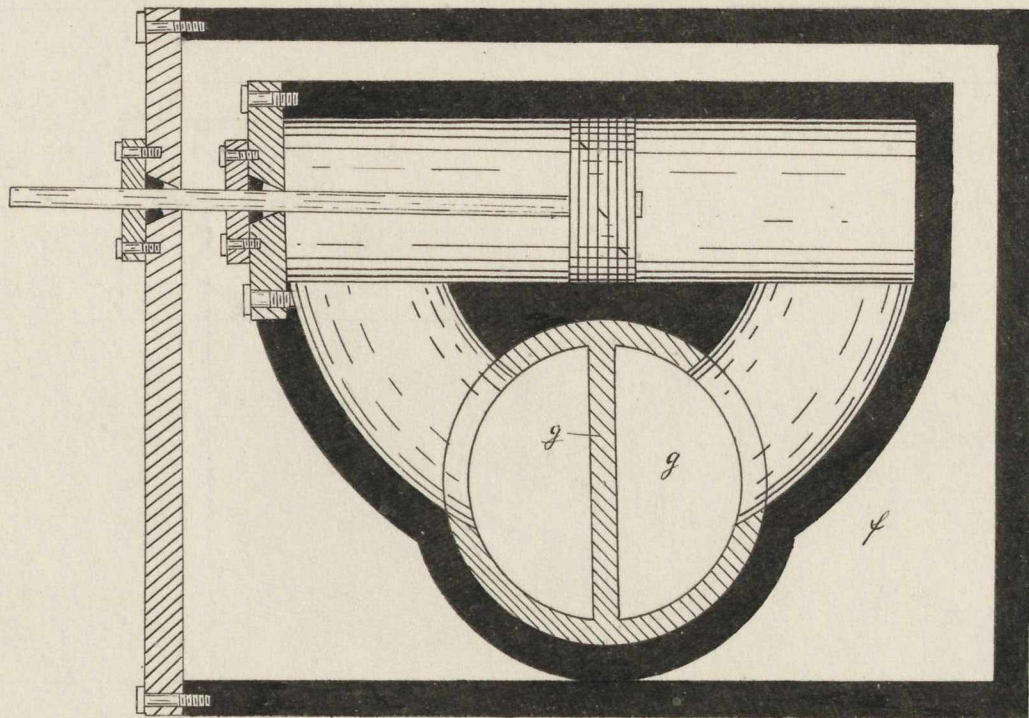

Fig. 2.

17
Numerous specimens

Fig. 2.

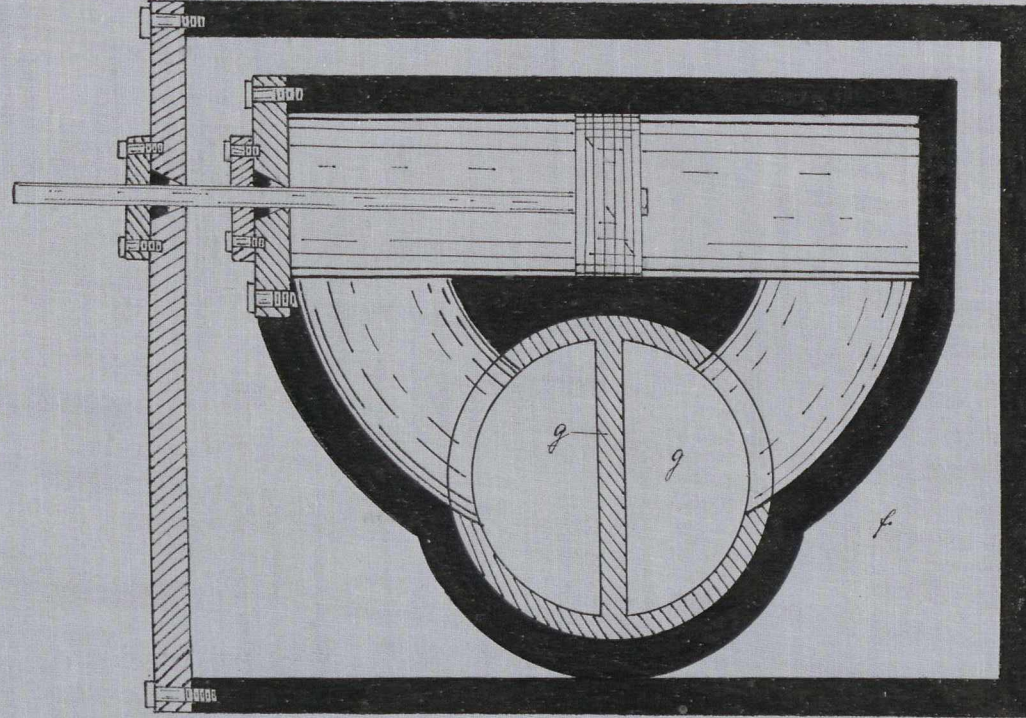

Fig. 1.

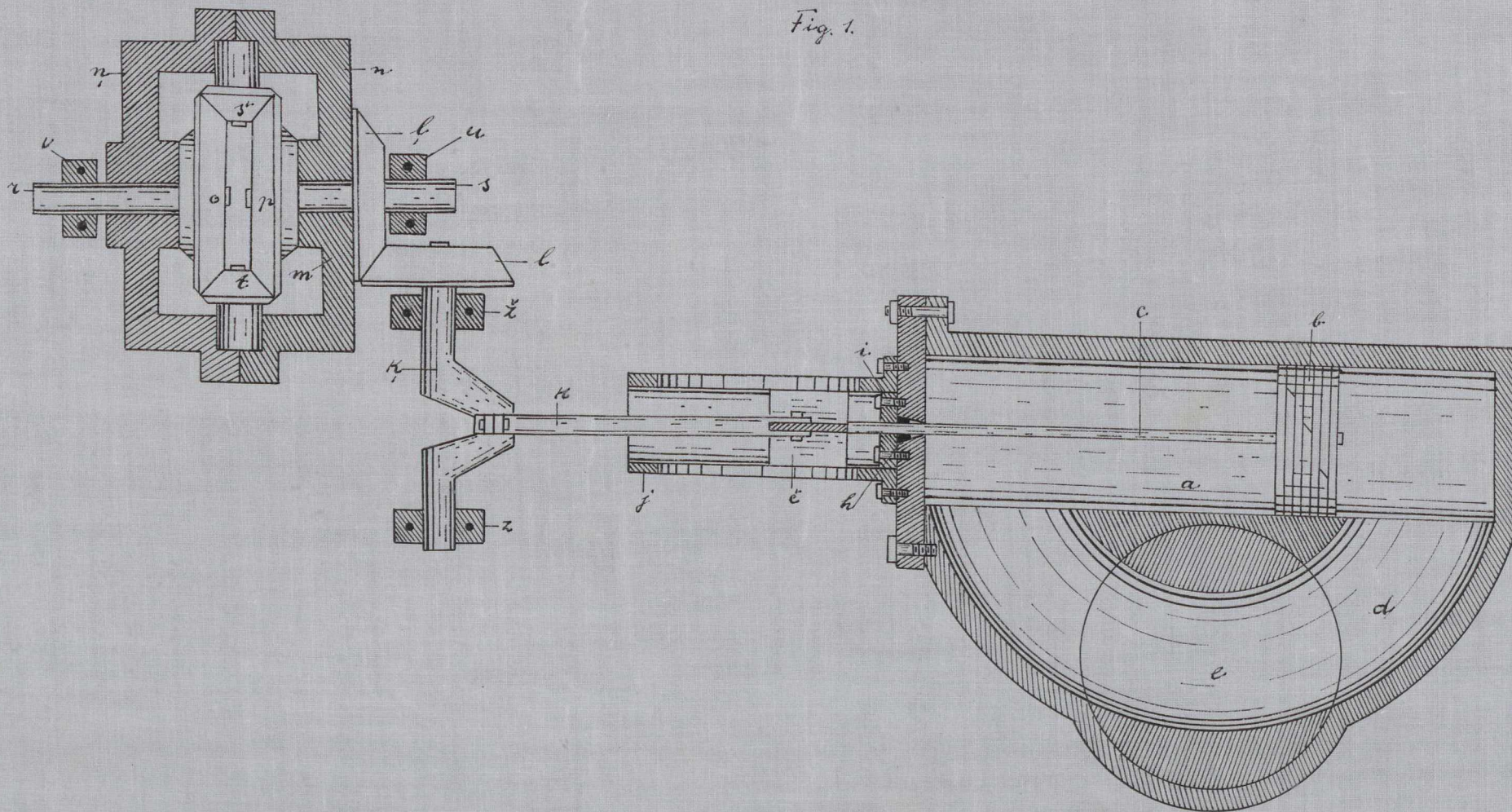
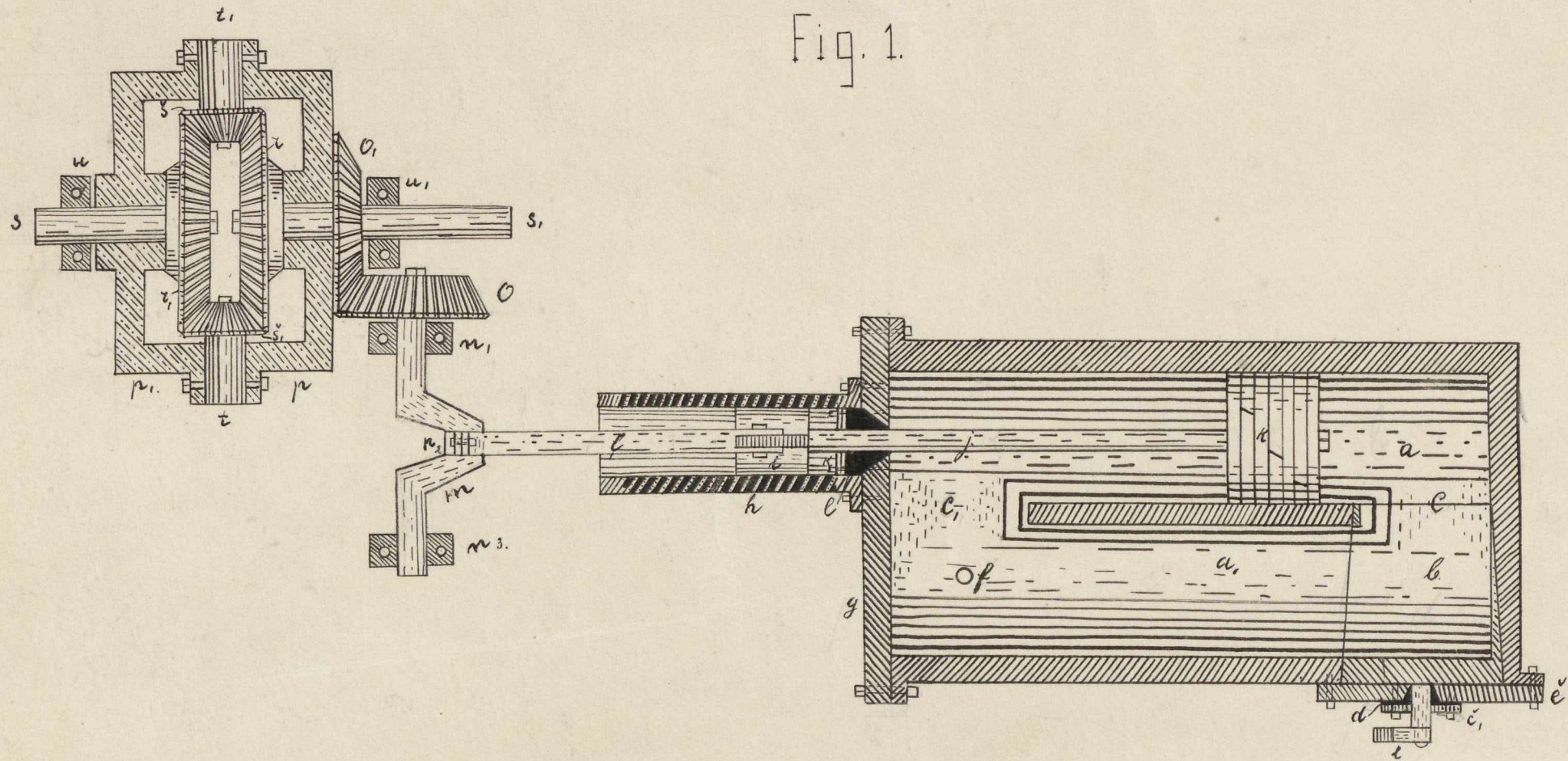

Fig. 1.

W. P. J. (Lepman)

Fig. 2.

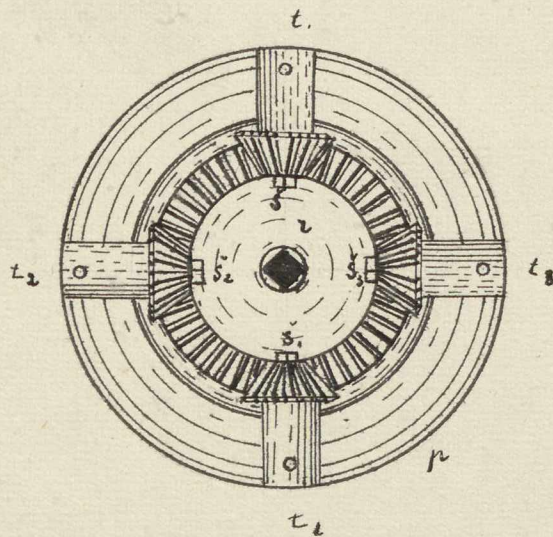
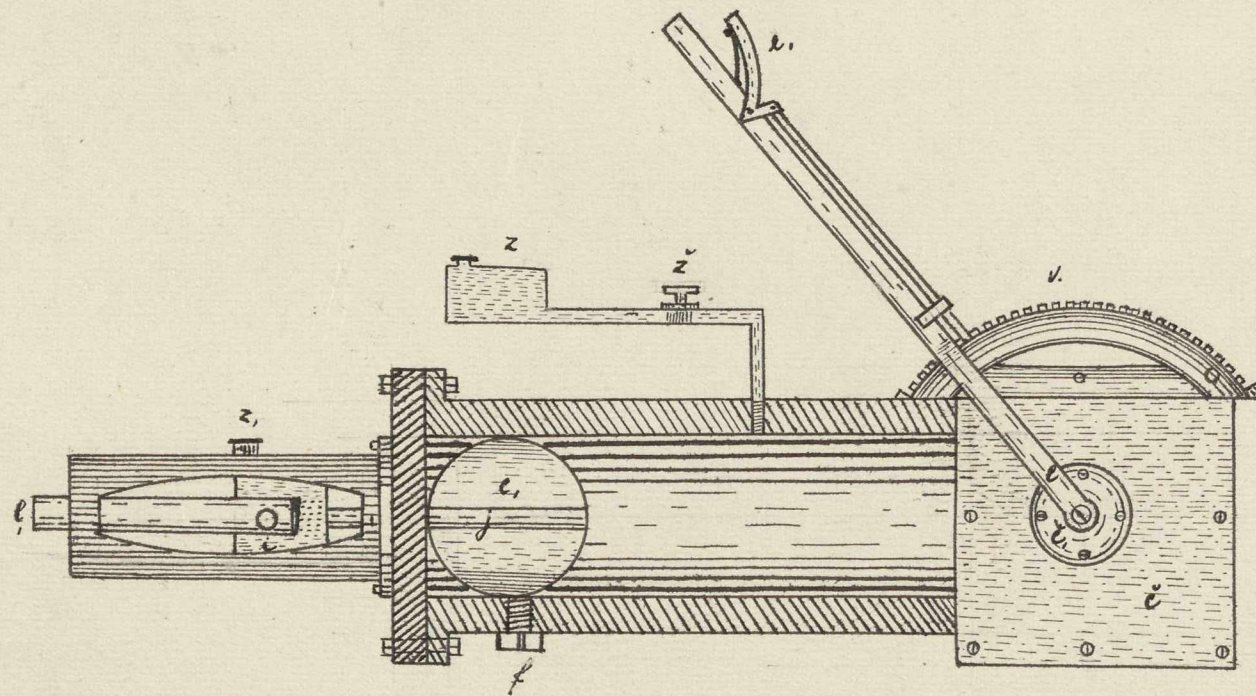

Fig. 3.

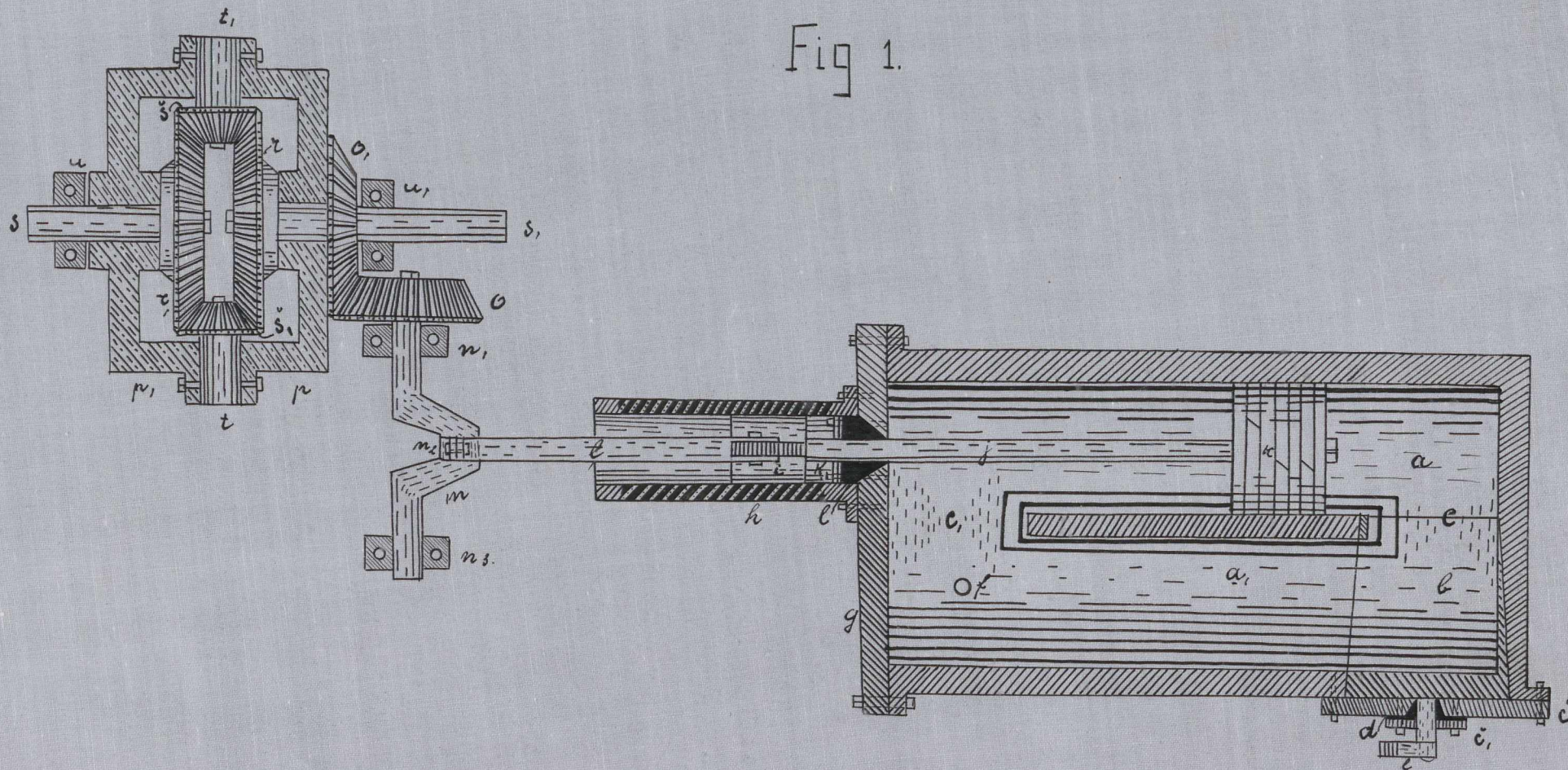

Fig. 2.

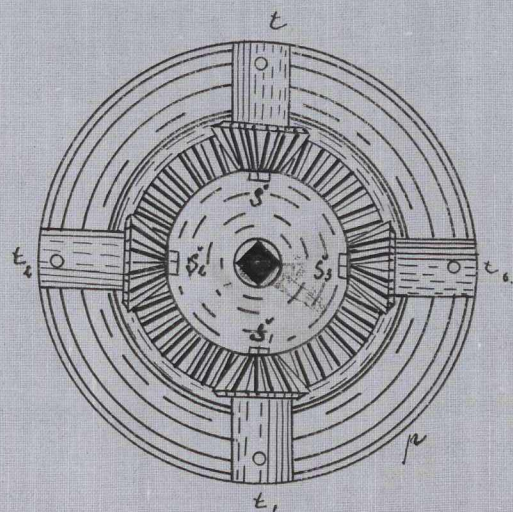

Fig. 3.

